Pohjoinen puistoraitti 1 asemakaavamuutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan annetut lausunnot

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma nähtävillä 25.8.–19.9.2025

Yhteenveto 25.9.2025

Verkkojulkinen

1 Pohjois-Savon ELY-keskus, 18.9.2025

Asemakaavan muutoksella on tarkoitus mahdollistaa tontin käytön kehittäminen ja vuonna 1945 valmistuneen neljän perheen asuinrakennuksen purkaminen.

Kaavamuutosalue on maakuntakaavassa osoitettua (MA) maakunnallisesti arvokasta kulttuuriympäristöä Rautatieaseman alue. Eteläpuolella sijaitsee valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö Iisalmen rautatieasema. Vuoden 1945 "ns. jälleenrakennustalo" on mainittu erikseen maakuntakaavan kulttuuriympäristöselvityksen kohdekuvauksessa, joten rakennus on arvoltaan maakunnallisesti merkittävä.

Vuoden 1945 rakennus on osoitettu suojelumerkinnällä voimassa olevassa yleiskaavassa (v. 2007) ja hyväksytyssä strategisessa yleiskaavassa. Asemakaavassa (v. 2002) suojelumerkintä on vain tontin vuonna 1901 valmistuneella rakennuksella. Asemakaavamuutoksen laatimista ohjaa voimassa oleva yleiskaava.

Pohjois-Savon ELY-keskus arvioi, että ulkoisesta vaatimattomuudestaan huolimatta vuoden 1945 asuinrakennus on osa toiminnallisesti ja historiallisesti yhtenevää rautatieaseman aluetta ja kertoo osaltaan alueen rakentumisen vaiheista. Rakennuksen ulkoasussa sen alkuperäiset ominaispiirteet ovat säilyneet hyvin. Kohteen maakunnallisesti merkittävä arvo on tältä pohjalta perusteltu. Lähtökohtaisesti maakunnallisesti merkittävä rakennus on tarpeellista osoittaa asemakaavassa suojelumerkinnällä.

Mikäli kaavoituksessa halutaan edetä tarkastellen purkamisen mahdollistavaa vaihtoehtoa, tulee asia perustella huolellisesti riittävin selvityksin ja arvioinnein. Olennaista on myös ajatellun uuden rakentamisen sopeutuminen arvokkaalle kulttuuriympäristöalueelle. EL V-keskus pitää myös tarpeellisena, että kaavaluonnosvaiheessa on joka tapauksessa mukana kohteen suojeleva kaavaratkaisu. Purkavan ratkaisun tapauksessa on sopivassa kohdin aiheellista järjestää viranomaisneuvottelu.

2 Kuopion kulttuurihistoriallinen museo, 18.9.2025

Asemakaavamuutoksen tavoitteena on tutkia suunnittelualueen suojelutavoitteita Savonkatu 39:n osalta. Asema-alueen muodostama kokonaisuus, johon myös kyseessä oleva rakennus kuuluu, osoitetaan Iisalmen keskustaseudun

osayleiskaavassa (v. 2007) ja strategisessa yleiskaavassa (v. 2024) sr-92- ja sr-292-merkinnöin suojeltavaksi kohteeksi. Yleiskaavoissa osoitettujen määräyksien mukaan, asemakaavalla tutkitaan suojelutavoitetta kohteen osalta. Kaavamuutoksen tavoitteiksi OAS:ssa kuvataan myös tontin käytön kehittäminen, jolloin yksityiskohtaisemmat tavoitteet jäävät kaavaprosessin myöhemmissä vaiheissa arvioitaviksi. Kyseessä oleva rautatieympäristön osa muodostaa maakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristön: MA 21.536.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaan vuonna 1945 valmistunut asuinkasarmi arvioidaan kuntoselvityksessä purkukuntoiseksi, ja että sen asuinkäytössä säilyttäminen vaatisi mittavia korjauksia. Jo tehtyinä selvityksinä OAS:ssa mainitaan myös rakennusinventointi (v. 2025).

Alueellinen vastuumuseo pyytää mahdollisuutta tutustua mainittuihin selvityksiin mahdollisten täydennystarpeiden varalta jo ennen asemakaavamuutoksen luonnosvaihetta.